

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κοινωνική Προστασία

Σύνοψη διαμεσολάβησης

Βοήθημα τοκετού και σε άγαμες ανήλικες κόρες έμμεσα ασφαλισμένες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Ιωάννης Σακέλλης
Ειδικοί επιστήμονες: Ειρήνη Κυριακάκη

Ιανουάριος 2012

1. Ασφαλισμένος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ διαμαρτυρήθηκε στον Συνήγορο του Πολίτη, επειδή η άγαμη ανήλικη κόρη του, ασφαλισμένη ως μέλος οικογένειας, δεν έλαβε βοήθημα τοκετού. Το αίτημα του πατέρα απορρίφθηκε όπως και η ένσταση, με την αιτιολογία ότι η χορήγηση του βοηθήματος τοκετού προβλέπεται μόνο για συζύγους και όχι για τα παιδιά ασφαλισμένων ή συνταξιούχων που ασφαλιζονται στο ίδρυμα ως μέλη οικογένειας.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη επεσήμανε ότι το βοήθημα τοκετού παρέχεται αντί μαιευτικής περίθαλψης που αποτελεί είδος ιατρικής περίθαλψης, στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι όσοι ασφαλιζονται ως μέλη οικογένειας χωρίς εξαίρεση. Η χορήγηση του βοηθήματος τοκετού μόνο στη σύζυγο ασφαλισμένου ή συνταξιούχου και η μη χορήγηση σε ανήλικη άγαμη κόρη που ασφαλιζεται ως μέλος της οικογένειας, δεν συνάδει με τον κοινωνικό χαρακτήρα του βοηθήματος. Επιπλέον δεν διαφαίνεται κάποιος προφανής λόγος που να δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση συζύγου και της κόρης, καθώς βαρύνουν εξίσου τον άμεσα ασφαλισμένο και η κόρη δεν έχει άλλη δυνατότητα κάλυψης των εξόδων τοκετού. Τέλος, ο Συνήγορος τόνισε ότι, παρά τη ρητή αναφορά του νόμου στις συζύγους των συνταξιούχων ή ασφαλισμένων, δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι σκοπός του νομοθέτη ήταν να αποκλείσει από το βοήθημα τοκετού τις άγαμες ανήλικες κόρες που γίνονται μητέρες. Ο συγκεκριμένος περιορισμός αντικατοπτρίζει τις κοινωνικές συνθήκες της εποχής της ψήφισης του νόμου, κατά την οποία τα παιδιά γεννιόνταν από έγγαμες ενήλικες μητέρες.

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη πρότεινε να τροποποιηθεί η διάταξη, ώστε το βοήθημα τοκετού να χορηγείται και σε άγαμες ανήλικες κόρες ασφαλισμένων ή συνταξιούχων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Η τροποποίηση ήταν απαραίτητη για τους εξής λόγους: (α) η ιατρική-μαιευτική περίθαλψη που παρέχει το ίδρυμα πρέπει να έχει ενιαίο χαρακτήρα, (β) ο ρόλος του βοηθήματος τοκετού είναι να αντισταθμίζει τις παροχές ασθενείας, (γ) η διαφοροποίηση της κατηγορίας των άγαμων ανήλικων θυγατέρων δεν δικαιολογείται, και (δ) πρέπει να αντιμετωπίζονται ισότιμα όλοι οι έμμεσα ασφαλισμένοι που παρουσιάζουν ουσιώδη ομοιότητα σε ανάγκες και βαθμό εξάρτησης από τον ασφαλισμένο.

4. Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δέχτηκε τα επιχειρήματα του Συνηγόρου του Πολίτη και υπέβαλε στο υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Προστασίας πρόταση τροποποίησης της επίμαχης διάταξης. Εντωμεταξύ στον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας ως δικαιούχοι μαιευτικής περίθαλψης ορίζονται εν γένει οι ασφαλισμένες, συμπεριλαμβανομένων και των θυγατέρων ασφαλισμένων ή συνταξιούχων που ασφαλιζονται ως μέλη οικογένειας. Κατά συνέπεια, από την 1^η Ιανουαρίου του 2012 που τίθεται σε ισχύ ο κανονισμός, θα λαμβάνουν πλέον βοήθημα τοκετού και οι άγαμες κόρες ασφαλισμένων ή συνταξιούχων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στις περιπτώσεις που προβλέπεται η χορήγησή του (άρθρο 13).